

Absolventi evidovaní na ÚP definitivně přišli o odborné praxe

Září 2005 se stalo posledním měsícem, kdy u pracovní agentury JOB-centrum Ostrava, s.r.o., mohli ještě pracovat absolventi středních a vysokých škol dle Metodického pokynu MPSV ČR č. 3/2000 a č.4/2000 na základě „starého znění Zákoníku práce a Zákona o zaměstnanosti“. Tedy řečeno úředně, kdy JOB-centrum „zabezpečovalo odborné praxe absolventů škol a mladistvých u správních úřadů“. Absolventi vedení na Úřadu práce měli možnost jako zaměstnanci pracovní agentury nastupovat na jednoroční praxe na různá místa ve státní správě (soudy, policie, zemědělská inspekce, katastrální, celní, finanční úřady, úřady práce apod.). Celý projekt byl po stránce mezd a odvodů dotován Úřady práce včetně stokorunové odměny agentuře za administrativní výdaje spojené se zaměstnáváním. Cílem bylo uvést absolventy do praxe, v případě potřeby pak doplnit stavy zaměstnanců úřadů zaučenými a prověřenými nováčky. I po ukončení praxe se však mohli absolventi pochlubit ve svém životopise alespoň ročním zaměstnáním a netrpěli tak svým typickým hendikepem na trhu práce.

Tolik kritizované novely Zákoníku práce a Zákona o zaměstnanosti z října 2004 však zaúřadovaly i zde. Významně změnily postavení účastníků projektu v čtyřúhelníku ÚP, agentura práce, absolvent, státní úřad směrem ke komerčnímu přidělování, což například přineslo zdražení celého systému o 19% DPH (které by stát platil vlastně sám sobě). Dále přinesla novinku zvanou „srovnatelný zaměstnanec“ - nařizuje, že dočasně přidělení zaměstnanci agenturou práce musí být odměňováni shodně jako vlastní zaměstnanci místa, kam byli přiděleni.

To znamená, že od 1.2.2005 musí mít absolventi u různých úřadů a institucí výši mzdy, prémie, přesčasy, cestovné, stravenky, zvýšenou dovolenou atd., přesně dle mzdových předpisů daných úřadů a institucí. Nebylo ale jasné, kdo to zaplatí. Úřad práce dle Metodického pokynu dotoval absolventy jen jednotnou hrubou mzdou dle dosaženého vzdělání a částkou na daně a pojistné z ní vyplývající. Tedy 8.600,- resp. 9.600,- Kč hrubé mzdy měsíčně plus odvody. Hrozila tak situace, kdy např. absolvent u Okresního soudu bude dle tabulek mít nárok na celkem 23 tisíc se všemi odvody plus stejné výhody, jako srovnatelný zaměstnanec soudu (např. další týden dovolené navíc, studijní volno, stravenky, odměny, přesčasy atd.). A protože tyto peníze z dotace nedostane, bude mu je muset soud dle znění novely zákona povinně doplatit, byť na to nemá v rozpočtu určené prostředky. A z jiných je jako rozpočtová organizace brát nesmí. Pokud to udělá, dostane od Ministerstva financí pokutu za porušení rozpočtové kázně. Pokud to neudělá, dostane od Úřadu práce pokutu za diskriminaci absolventa.

Přes několikéré schůzky zainteresovaných agentur práce na Úřadu práce v Ostravě i dotazování na MPSV ČR, se za 9 měsíců roku 2005 nic nezměnilo. Přestože příslušný odbor ÚP měl velkou snahu tuto problematiku řešit, jelikož tento nástroj aktivní politiky zaměstnanosti skutečně hodně využíval. Například jen JOB-centrem v Ostravě prošlo za 5 let existence programu 73 absolventů. Část z nich našla poté uplatnění v soukromém sektoru (někteří už v průběhu odborné praxe), část ve státním sektoru a jen minimum se vrátilo po praxi zpět do evidence ÚP jako nezaměstnaní. Agentur zajišťujících praxe absolventů na Ostravsku bylo více.

Je vidět, že novely z roku 2004 pouze úspěšně demontovaly fungující systém trhu práce a nahradily ho nefunkčním, komplikovaným, drahým a byrokratickým. Bohužel nový Zákoník práce, projednáváný právě vládou ČR a již nyní tolik kritizovaný všemi zaměstnavateli, na tomto poli nic nemění. Pro nezaměstnané absolventy uplynul zbytečně rok života, který mohli strávit odbornou praxí, a nejméně další uplyne taky marně. A to je v době, kdy vláda bojuje o každého zaměstnaného člověka, skutečně nepochopitelné.

Ing. Radovan Burkovič, jednatel JOB-centrum Ostrava, s.r.o.